

13.3.2012

Kuluttajaliitto vaatii maakaapeloinnin nopeuttamista

Kustannukset eivät saa jäädä yksin sähkön käyttäjien maksettaviksi.

Maaseudun sähkönjakelun keskeytykset ovat seurausta paitsi luonnonvoimista myös riittämättömästä varautumisesta. Satoja tuhansia asiakkaita koetelleiden katkosten jälkeen on vaadittu ja luvattu kiirehtiä linjojen maakaapelointia ja siirtämistä maanteiden varsille. Kaapeloinnin nopeutuksen lisäkustannusten on arvioitu siirtyvän sähkön kuluttajahintoihin, kuten tapahtui vuoden 2005 Gudrun-myrskyn jälkeen Ruotsissa, jossa kymmeniä tuhansia kilometrejä kaapelia kaivettiin maahan viidessä vuodessa. Sen jälkeen myrskyjen vahingot ovat jääneet Ruotsissa pienemmiksi kuin Suomessa.

Kaapeloinnista aiheutuvien kustannusten siirtäminen kuluttajahintoihin jatkaisi sähkön hinnan jyrkkää nousua Suomessa. Sähkön kuluttajahinta on vuosikymmenessä kaksinkertaistunut, mikä on tuntuvasti enemmän kuin kuluttajahintaindeksin osoittama hintatason ja kotitalouksien tulojen keskimääräinen nousu. Erityisen jyrkästi sähkö kallistui viiden viime vuoden aikana. Kuluttajien sähkölaskut ovat sähköyhtiöiden tuloja, joista olisi hyvä osa riittänyt myös varmemman verkon rakentamiseen.

Erinomaisesti kannattavilla suurilla sähköyhtiöillä olisi kaapelointiin muitakin rahoituslähteitä, jonka niiden rahankäyttö, voitonjako, suuret sijoitukset ulkomailla ja kyseenalainen palkitsemiskäytäntö, osoittaa. Väite siitä, että suuret ulkomaaninvestoinnit eivät ole pois linjojen rakentamisesta, ei ole uskottava. Valinnoissa rahan käytöstä linjojen varmistaminen on jäänyt toissijaiseksi, kun miljardi-investoinnit ovat lähteneet muille maille. Myös valtionyhtiöiltä voidaan odottaa yhteiskuntavastuuta siten, että se ulottuu maaseudulle.

Haja-asutusalueilla sähköyhtiöiden kilpailua ei ole tai se koskee vain sähköenergiaa, kun yhtiöillä on alueillaan siirrossa monopoli ja energiassa hallitseva markkina-asema. Lähitulevaisuudessa saatavuuden varmuutta ja kilpailua voitaneen jossain määrin lisätä uusiin menetelmiin ja lähteisiin perustuvalla pienimuotoisella ja hajautetulla lähituotannolla ja syötöllä sähköverkkoon. Koettu kriisi antaa perusteita alueellisia tarpeita palvelevan energiatuotannon tutkimuksen, suunnittelun ja rakentamisen kiirehtimiseen.